

Pozorno pročitajte tekst i riješite zadatke.

1. Ispišite istaknute riječi u tekstu te im odredite vrstu i gramatička obilježja.
2. Navedenim riječima odredi osnovu riječi i nastavak, a zatim odredi glasovnu promjenu koja se dogodila na granici morfema.

„Bili smo iznenađeni prizorom koji smo zatekli u kući jednog starca. Sobe su bile pune smeća, stari su se zidovi raspadali, a namještaj je bio star i poderan. No, svi smo se primili posla obavljali su sve zadatke i čistili puna tri dana: od ribanja kupaonice, pituravanja zidova, izvlačenja starih tepiha... A opet, puni snage – niste mogli vidjeti umorna volontera! U jednu sam ruku bio tužan što netko u našem gradu može tako živjeti, a u drugu sam ruku bio sretan i ispunjen jer sam mu mogao pomoći. Često sam se pitao ima li sve to smisla, no uvijek sam odlučio sudjelovati vjerujući da pružamo puno dobra mladima i društvu. Taj nas je starac upitao: „Zašto vi, budući liječnici, pravnici, učitelji... čistite moj wc?“ „E pa, mlađi trebaju pružiti ruku starijima, makar u drugoj ruci imali krpu za pranje wc-a“, kazao je Ivo (18) iz Dubrovnika.

Rješenja 1. zadatka:

iznenađeni – pridjev, m.r. mn. N

starca – imenica, m.r. jd. A

posla – imenica, m.r. jd. G

zadatke – imenica, m.r. mn. A

snage – imenica, ž.r. jd. G

umorna – pridjev, m.r. jd. A

tužan – pridjev, m.r. jd. N

može – glagol, 3.l.jd., PZ

ispunjen – pridjev, m.r. jd. N

smisla – imenica, m.r. jd. G

kazao je – glagol, 3.l.jd. m.r. PF

liječnici – imenica, m.r. mn. N

mlađi – pridjev, m.r. mn. N

ruci – imenica, ž.r. jd. L

pranje – imenica, s.r. jd. A

Rješenja 2. zadatka:

iznenaditi – iznenad+jen – iznenađen jotacija

starac – starc+a – starca nepostojano a

posao – posl+a – posla vokalizacija, nepostojano a

zadatak – zadatak+e – zadatke nepostojano a

snaga – snag+i – snazi sibilizacija

umoran – umorn+a – umorna nepostojano a

tuga – tug+an – tužan palatalizacija

mogu – mog+e – može palatalizacija

ispuniti – ispun+jem – ispunjen jotacija

smisao – smisl+a – smisla vokalizacija, nepostojano a

odluka – odluk+i+ti – odlučiti palatalizacija

kazati – kaz+jem – kažem jotacija

pitati – pita+l pitao vokalizacija

liječnik – liječnik+i – liječnici sibilizacija

pravnik – pravnik+i – pravnici sibilizacija

mlad – mlad+ji – mlađi jotacija

ruka – ruk+i – ruci sibilizacija

pran – pran+je – pranje jotacija

3. Osmisli kratki tekst pod naslovom „Ja – volonter“ u kojem ćeš upotrijebiti

zadane riječi u zadanim oblicima. Odredi morfološki uvjetovanu alternaciju koja se dogodila u tim riječima.

baka (D ili L)

majka (D ili L)

peći (PZ)

nesebičan (kosi padež)

zaselak (kosi padež)

radost (I jd.)

htjeti (glagolski pridjev radni, m.r.)